

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНІХ ФУНКЦІЙ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ (частина 1)

Горбаченко О.,
*аспірантка юридичного факультету
Університету економіки та права «КРОК»
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, 03113, Україна
тел.: (067)-813-12-39, e-mail: gorbachenkoov@krok.edu.ua
ORCID 0000-0002-8805-4024*

Горбаченко О. Порівняльно-правовий аналіз зовнішніх функцій України та Угорщини: імплементація досвіду (частина 1).

Структура зовнішніх функцій однакова для більшості держав, основні відмінності між ними містяться в підходах їх реалізації. На сьогоднішній день Україна, яка до 24 лютого була на межі військового повномасштабного вторгнення та проводила свою діяльність практично в базовому режимі, сьогодні має не просто переглянути свої стереотипні завдання, а має їх створити по новому. Зараз розпочався новий – військовий аркуш для України та її українців, і кожна складова функції – сьогодні це свій окремих фронт протистояння. Міністерство закордонних справ України розглядається як PR менеджер міжнародного рівня конкретної держави. Виходячи із досвіду Угорщини та законодавчих завдань МЗС України, які є досить розгалуженими з великим спектром завдань, пропонується систематизувати його компетенції в шість логічних груп. Перша – просування інтересів України та підтримка безпеки і територіальної цілісності. Друга – інвестиції та інформаційний простір. Третя – підтримка зв'язків з юридичними і фізичними українцями. Четверта – формування іміджу. П'ята – ЄС і НАТО. А зі врахуванням зовнішньополітичної стратегії, шостою окремою групою можемо виділити розширення відносин з Африкою, Азією, адже це не лише новий подих на оновлення відносин, це і новий етап інвестицій та торгівлі, що є взаємовигідним для обох боків. Дані групи є пріоритетними на найближчі роки, і кожен з цих реалізованих напрямків допоможе не лише у відбудові зруйнованого, а й в створенні нового, в іншому випадку, можемо прогнозувати відкидання України на десятки років назад. Під кожною із запропонованих систематичних групах розглядається конкретна складова зовнішньої функції, як спосіб реалізації самої функції та кінцевої мети обраної групи. Такими складовими зовнішньої функції в даній науковій статті першої частини розглядаються зовнішньо-політична (дипломатична) зовнішньо-економічну та зовнішньо-інформаційні під кутом порівняльного аналізу з досвідом Угорщини. Вагомою різницею виступають рівні з яких вони діють. Не дивно, що рівень де-юре європейської держави з усіма привілеями та недоліками робить Угорщину більш стійкішою та захищенішою до зовнішніх факторів впливів, Україна є навпаки більш вразливішою, оскільки за Угорщиною стоїть Альянс з новітніми розробками озброєння, за Україною – українці.

Ключові слова. Зовнішні функції, Україна, Угорщина, порівняльно-правовий аналіз, імплементація, досвід.

Horbachenko O. Comparative legal analysis of external functions of Ukraine and Hungary: implementation of experience.

The structure of external functions is the same for most states, the main differences between them are contained in the approaches to their implementation. For Ukraine, which until February 24 was on the verge of a full-scale military invasion and conducted its activities in an almost basic mode, today must not only review its stereotypical tasks, but must create them in a new way. Now a new military battle has begun for Ukraine and Ukrainians, and each component of the function is own separate front of confrontation today. The Ministry of Foreign Affairs of Ukraine is considered as a PR manager of the international level of a specific state. Based on the experience of Hungary and the legislative tasks of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, which

are quite extensive with a wide range of tasks, it is proposed to systematize its competences into six logical groups. The first is to promote the interests of Ukraine and support security and territorial integrity. The second is investments and information space. The third is maintaining ties with legal and physical Ukrainians. The fourth is image formation. The fifth is the EU and NATO. And considering the foreign policy strategy, as a sixth separate group we can highlight the expansion of relations with Africa and Asia, because this is not only a new breath for the renewal of relations, but also a new stage of investment and trade, which is mutually beneficial for both sides. The group's data are priorities for the coming years, and each of these realized directions will help not only in rebuilding the destroyed, but also in creating a new one, otherwise, we can predict that Ukraine will be thrown back decades. Under each of the proposed systematic groups, a specific component of the external function is considered, as a way of realizing the function itself and the goal of the selected group. These components of the external function in this scientific article of the first part are considered foreign-political (diplomatic), foreign-economic and foreign-informational as a comparative analysis with the experience of Hungary. A significant difference is the levels from which they operate. It is not surprising that the de jure level of a European state with all its privileges and disadvantages makes Hungary more stable and protected from external influences, Ukraine is, on the contrary, more vulnerable, because behind Hungary stands the Alliance with the latest weapons developments, behind Ukraine – Ukrainians.

Keywords. External functions, Ukraine, Hungary, comparative legal analysis, implementation, experience.

Вступ. Україна сьогодні знаходиться в стані повномасштабної війни через яку зазнає величезних людських, економічних та культурних втрат. Життя в Україні розділилося на «до війни» та «у війні». Все це відкидає Україну до стартової точки відліку, де по завершенню цієї агонічно-пропагандистської «військової операції» настане період великої відбудови та покарання винних в рамках міжнародного права. Імплементация досвіду в ході проведення порівняльно-правового аналізу є завжди актуальним для наукової та практичної сфери питань. Призначення кожної держави, її напрямки функціонування, успішність, занедбаність та межі реалізації можна сьогодні яскраво розглядати під призвою її зовнішніх функцій. Питання функцій держави залишається одним з ключових питань теорії та практики державотворення. Вони відіграють важливу роль у здійсненні державної політики, оскільки не впливаючи на те чи інше явище суспільних відносин, держава не спроможна вирішувати поставлені перед нею завдання і досягати поставлених цілей. Всестороння реалізація державної політики є запорукою мирного і безпечного існування та подальшого розвитку всього суспільства.

Аналіз літератури. В процесі написання даного наукового дослідження були використані вітчизняні та закордонні праці, проаналізовано українське та угорське законодавство. Під час написання саме даної частини широко були використані праці О. Анрусенка, О. Шульги, О. Солодкої.

Мета. Основною метою даної наукової статті є питання порівняльно-правового аналізу зовнішніх функцій України та Угорщини, їх структура і відмінності та можливість використання досвіду Угорщини для України.

Матеріали та методи. Наукове пізнання є складним та суперечливим процесом і в той же час найвищим рівнем пізнавальної діяльності. Методологія наукового пізнання – специфічне історичне явище. Філософська методологія поєднує всі загальнонаукові способи в три великі групи. До першої належать: спостереження, порівняння. До другої: ідеалізація. До третьої: аналіз і синтез, індукція та дедукція, абстрагування та моделювання. В даній статті нами широко використовується усі три групи методів. та на додачу ще й виділяємо історичний метод пізнання в контексті найбільшого феномену угорської економіки є її успішний вихід, як східно-європейської держави на вільний ринок.

Результати та обговорення. На сьогоднішній день теорія держави не має єдиної відповіді, які під-функції входять до компетенції зовнішніх, це може пояснитися зокрема і тим що сама функція є несталим елементом, яка залежить від будь яких ситуацій, що призводить до її коливань та й відповідно до нових підпитувань ситуативних, що дозволяє їй жититися та оновлюватися. На думку Андрусенка О. найбільш підходящим переліком, хоча й не остаточним є наступні складові:

Зовнішньо-політична (дипломатична)
Зовнішньо-економічна
Природоохоронна або Екологічна (участь у міжнародній охороні навколишнього середовища)
Налагодження міжнародних культурних зв'язків (гуманітарна)

Оборони держави від зовнішньої військової агресії
Зовнішньо-інформаційна
Протидія міжнародному тероризму та міжнародній організованій злочинності [1, с. 45]

Міністерство закордонних справ України – це PR менеджер міжнародного рівня конкретної держави. Виходячи із законодавчих завдань МЗС України, які є досить розгалуженими з великим спектром завдань, ми пропонуємо систематизувати наведені компетенції в шість логічних груп. Перша – просування інтересів України та підтримка безпеки і територіальної цілісності. Друга – інвестиції та інформаційний простір. Третя – підтримка зв'язків з юридичними і фізичними українцями. Четверта – формування іміджу. П'ята – ЄС і НАТО. А зі врахуванням зовнішньополітичної стратегії, шостою окремою групою можемо виділити розширення відносин з Африкою, Азією, адже це не лише новий подих на оновлення відносин, це і новий етап інвестицій та торгівлі, що є взаємовигідним для обох боків. Дані групи є пріоритетними на найближчі роки, і кожен з цих реалізованих напрямків допоможе не лише у відбудові зруйнованого, а й в створенні нового, в іншому випадку, можемо прогнозувати відкидання України на десятки років назад. В межах даної частини наукової статті ми розглядаємо перші дві групи.

Перша група: «Просування інтересів України та підтримка безпеки і територіальної цілісності». До даної групи ми відносимо зовнішньо-політичну (дипломатичну) функцію та функцію оборони держави від зовнішньої військової агресії. Угорщина та Україна дуже велику кількість тотожностей. Вагомою різницею виступають рівні з яких вони діють. Не дивно, що рівень де-юре європейської держави з усіма привілеями та недоліками робить першу більш стійкішою та захищенішою до зовнішніх факторів впливів, Україна є навпаки більш вразливішою, оскільки за Угорщиною стоїть Альянс з новітніми розробками озброєння, за Україною – українці. Проте, в силу останніх подій, ми можемо зробити висновок, що Угорщина в контексті виділених даною групою функцій звикла діяти першочергово у власних інтересах, так коли постало питання у відмові від російського газопостачання в ході давління на росію санкціями, то Угорщина одна з не багатьох держав, що не підтримала такого рішення та навіть згодилася платити за блакитне паливо у вигідній росії валюті, не зважаючи ні на що. На нашу думку, такої самовпевненості Україні не вистачало з часу проголошення Незалежності, особливо в частині відмови від ядерної зброї, що є однією з найбільших помилок українських лідерів. Нещодавні події змусили стрепенутися увесь світ, адже військові події на території України довели світовому естеблїшменту, частиною якого є і Угорщина, щодо відносності поняття миру і безпеки та вразливості їх наявної системи безпеки, що у свій час змусило зібратися Військовий комітет ЄС з пропозиціями щодо внесення оновлень до політики безпеки й оборони європейців. Як говорить Жозеп Боррель, щодо зростання кількості виникаючих криз і нових загроз безпеці: кібернетика, космос, нові технології, зміна клімату та інші тенденції мають глибокі безпекові та геополітичні наслідки. Це вимагає від ЄС активного апгрейту, оскільки його пропозиції мають не відставати. Саме тому в ході зустрічі було обговорено так званий «Стратегічний компас», а саме аспекти, пов'язані з оперативним залученням ЄС. Було наголошено на необхідності прищвидшеного ухвалення рішення ЄС та гарантування, що місії та операції ЄС мають необхідні засоби, щоб змінити ситуацію на місцях. Тривають обговорення щодо визначення конкретних стимулів, які могли б допомогти державам-членам зробити більший внесок у місії та операції ЄС, наприклад, із «завчасним розпізнаванням сил», більшою прозорістю в ротачії військ або зобов'язаннями в рамках PESCO [2]. По-друге, було підкреслено щодо більшої гнучкості, наприклад, спираючись на гарний приклад «Скоординованих морських присутностей» і дивлячись на пошук більшої взаємодії між місіями та операціями ЄС та європейськими спеціальними коаліціями, наприклад, оперативна група «Такуба» в Сахелі або операція «Агенор» в Ормузькій протоці. По-третє, Жозеп Боррель підкреслив необхідність бути краще підготовленим до майбутніх криз за допомогою підготовлених, оснащених і наявних сил, коли це необхідно. Ідею початкової сили для певних сценаріїв можна було б додатково досліджувати в цьому контексті. Він також підкреслив, що відповідно до підходу «Стратегічного компасу» необхідно посилити можливості для просування технологічного суверенітету та інновацій, а також що «ми» повинні зміцнити нашу стійкість [2]. Виходячи з того, що Угорщина – це ЄС, стандарти та оновлення ЄС стають автоматично стандартами Угорщини. Варто наголосити на посиленні просування технологій та технологічного суверенітету, тут ми вважаємо на доречності приділення особливої уваги даному напрямку з боку України, оскільки це

наше майбутнє і цей напрямок є перспективною. Особливо в часи протистояння військовій агресії вони убережуть громадян від загравань, нестабільності щодо поставки джерел та убережуть від включень/виключень таких подач. На сьогоднішній день питання технологічного суверенітету є абсолютно не дослідженим на теренах України, хоча є питанням денним. Законодавство України не містить жодних положень щодо сутності такого напрямку, тай й для наукового поля цей напрямок є абсолютною новизною. Ми зі свого боку настійливо рекомендуємо і закликаємо звернути увагу на даний напрямок, якщо таке питання піднялося в ході засідання, то незабаром воно стане золотим напрямком Європи. О. Шульга вдало пояснює, стурбованість європейців викликана не «м'якою силою», а необхідністю вдосконалити своє законодавство та виробити норми права для відповідних компаній [3]. Для України це дасть можливість просувати та пропонувати власні інтереси в той же час така співпраця зближить українців з Європою, значно оновить функцію оборони та однозначно такий український підхід буде прямою демонстрацією готовності. Зі свого боку ми пропонуємо визначення технологічного суверенітету – вид незалежності конкретної держави чи союзу держав у сфері безпеки громадян на власній території, щодо енергетичної незалежності, продовольчої незалежності, гарантованість транспортної зв'язки (логістики), сучасний підхід до вироблення, зберігання та розповсюдження інформації. Таким чином сьогоднішня війна кинула виклик всьому світу та наштовхує на розробки підходів до само-незалежності техсфер, як показала практика для уникнення маніпулювання та шантажу в свій бік, що значно впливає на економіку як зовні, так і всередині держави й тим самим розхитує поняття стабільності та впевненості в завтра. Україна містить на своїй території значні поклади різних корисних копалин, що в свій час робить реальним присутність технологічного суверенітету на її території, в такому контексті із залученням європейських технологій, що мають місце на їх територіях така співпраця стане виграною для усіх сторін. Таким чином ми пропонуємо розробку Закону України «Про зони технологічного суверенітету», який надасть відповіді як виробляти, зберігати, розповсюджувати інформацію та уберегти наш інформаційний простір від вірусних фейків, що це за сфери безпеки громадян на власній території, щодо енергетичної незалежності, продовольчої незалежності, гарантованість транспортної зв'язки (логістики), що в свій час знімає питання про необхідність затвердження Закону «Про медіа», що зараз є ще законопроектом. Далі на підставі такого Закону в хід піде розробка відповідної Інструкції виконання в дію такого «суверенітету», яка послугує речагом виконання та розповсюдження. По завершенню війни, Україна є певною мірою базовою державою, де доцільно вводити новизни, які убережуть десятки, сотні поколінь вперед навіть від думки військового вторгнення.

Друга група: «інвестиції та інформаційний простір». До даної групи ми відносимо зовнішньо-економічну та зовнішньо-інформаційну функції. Залучення нових і нових інвестицій для підпитки власної економіки являє собою величезну систему, яка за правильної розробки та за відсутності фейків і вірусів факторів забезпечить її державі сталий дохід. Угорщина на протязі десятків років живиться гармонічним розвитком господарської справи. Найбільш розвиненими галузями промисловості є машинобудівна, фармацевтика, металургія, харчова та хімічна. Приблизно 62 % працездатного населення задіяна сферою послуг, чималу частину відіграє туризм. При цьому всьому варто наголосити, що Угорщина на відміну від України чи ж Польщі не є багатою на природні ресурси, більше того вона практично їх не має, тому основна її діяльність побудована на переробці промисловості. Найбільшим феноменом угорської економіки є її успішний вихід, як східно-європейської держави на вільний ринок, бодай більше згадуючи економічні реформи М. Горбачова 80-х років вони були точною копією започаткованих реформ Яношем Кадаром (в росіян інстинкт привласнення ніколи їх не покидав, як бачимо) за два десятиліття до того. Основною ідеєю було поступове перетворення, тоді воно не так боляче приживається, як це було в інших регіонах, що як наслідок отримали назву «шокових» реформ. Не можемо не зазначити, що станом на 1989 рік Угорщина стала першою державою у Східній Європі, що прийняла закон про господарські товариства, який роком пізніше був доповнений законом про різні господарські асоціації та відповідним законом про іноземні інвестиції. Такий законодавчий фундамент створив беззаперечні умови для залучення міжнародних капіталів [4]. Політична система, яка заділа Угорщину 1990 року не привела до краху їх існування, а стала поштовхом до трансформації й відповідно створила необхідні передумови для розвитку тих складових, що були раніше закладено. Тому й постало питання формування нових підходів та завдань в силу нового становища. Ними стали: збалансування державного бюджету, зменшення державних витрат, заохочування приватних підприємств, приватизування держвласності, а головне розвивання та укріплення ринкових інституцій – бірж, комерційних банків, цінних паперів, антимонопольних заходів. При цьому всьому, не менш важ-

ливо, що зміна урядів не впливала на такі цілі, тобто кожен новий уряд продовжував розпочату справу, не перекреслювавши все нанівець, під приводом «реформатування». Інтенсивне розроблювання ринкової сфери законодавства фактично сформували сучасну систему регулювання економіки сьогоднішньої Угорщини. Такі дії звичайно ж посприяли заходженню інвестицій, і Угорщина перетворилася практично на лідируючу державу. Саме інвестиції відкрили нові можливості для Угорщини – те ж машинобудування (Сузукі, Ауді), виготовлення деталей для машин (Форд), електроніка (Філіпс) та інші. А зі вступом до ЄС економічний простір з просто угорського став безмежним й відповідно інвестори опинилися на одному полі з угорськими пропозиціями [4]. Таким чином даний приклад неперевреного підходу Угорщини є доречним для України сьогодні, як ніколи раніше. Так, перша є демонстрантом системного підходу, а основне виваженістю рішень щодо здійснення своєї зовнішньої діяльності. Ми вище продемонстрували алгоритми діяльності угорців, які можна використати зараз і нам українцям. Перше, що зробила Угорщина – виділила свої сильні сторони, на яких можна будувати свою зовнішню економіку (та й не тільки) – видобування корисних копалин не їх сильний бік, в силу відсутності останніх на території, проте є можливість пропозиції переробки. Друге, створення законодавчої бази на основі чого діяти та належних умов – це і система податків та стимулів залучення інвестицій, гнучкість режиму праці з фаховою підготовкою фахівців. Третє, підтримка «єдиного курсу», з оновленням держскладу, курс залишається незмінним, що означає стабільність як внутрішнього ринку послуг, так і для зовнішнього. В свою чергу це слугує ще одним фактором, який притягує інвесторів – стабільність. Такий приклад угорців є підходящим і для відбудови України, що наразі переживає не легкі часи. На основі досвіду Угорщини, Україні вартує в першу чергу остаточно виділити свої сильні сторони – це можуть бути безумовно поклади корисних копалин, якими вона є територіально забезпечена, це може бути сільськогосподарська сфера, навіть і з точки зору того, що Україна є найбільшим експортером зерна. Для того щоб залучати інвестиції, має бути цупка законодавча основа без можливостей тріщин чи ж похитувань, що не є привабливим для інвестора. Україна ж відома своєю нестабільністю та більшою мірою кризовою економікою, а в часи війни взагалі непрацездатна. На додачу, Угорщина залишила за собою свою національну валюту – форинт, який вона вміло тримає на високому рівні, при тому що економічна діяльність відбувається в євро валюті. Це ж саме не можемо сказати про українську гривню. В Україні, на сьогоднішній день законодавчо закріплені досить перспективні Стратегії різних сфер, але їх дієвість залишає бажати кращого. Говорячи про зовнішньо-інформаційну сферу, то відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що ратифікована Україною і набрала чинності в 1997 року говорить – «Кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватись думок, отримувати й поширювати інформацію та ідеї без втручання державних органів незалежно від кордонів» [5, ст. 10]. Виходячи з цього можна припустити, що розпоширення фейків – це свобода дотримання думки й особистого погляду, при цьому державні органи не повинні втручатися. Тому не варто дивуватися чому напротязі років на розповсюдження й того ж руського міру не надавалася необхідна увага, адже тоді б це суперечило Конвенції. О. Солодка вдало підмічає, що суть інформаційного суспільства була визначена ще у 1993 році Комісією ЄС як суспільство, в якому діяльність людини ґрунтується на використанні інформаційно-комунікаційних послуг [6]. Все більше і більше основною метою інформаційного суспільства є вдоволення власної інформаційної потреби й тут постає питання щодо інформаційної безпеки. На сьогоднішній день законодавство України не містить системи інформаційної безпеки та й визначення що під цим розуміється, не величкий виняток виходячи із статті 1 Закону «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», де міститься положення щодо технічного захисту – вид захисту інформації для запобігання, знищення та блокування інформації, порушення цілісності інформації та доступу до інформації за допомогою інженерних заходів та/або програмно-апаратних пристроїв [7]. Зі свого боку, виходячи від положень Закону України «Про національну програму інформатизації», де не міститься чіткого визначення що таке інформаційна безпека, проте шляхом його аналізування можемо припустити – це сукупність умов для отримання своєчасної, повної та достовірної інформації шляхом використання сучасних ІТ технологій. Виходячи з цього, констатуємо, що наша інформаційна безпека наявна тоді коли ми володіємо «СПДІ», тобто своєчасною, повною та достовірною інформацією. Вдалим досвідом Угорщини даного питання є наявність так званого Омбцмана із захисту інформації при Інституті парламентського комісара із захисту інформації, основною ідеєю чого було зменшення позовів до суду з питань захисту інформації [8]. Для України такий підхід може мати місце, проте на наш погляд доречніше було би без додаткових затрат на відкриття нового органу,

які наразі недоречні для українського Уряду, адже питання відновлення зруйновано житла ось на що вартує більшою мірою направляти затрати й звичайно на закупівлю військової зброї, покласти більшою мірою таку місію на вже наявне Міністерство цифрової трансформації, яке виходячи із Постанови КМУ від 18.09.2019 року за № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації» в редакції на 11.06.2022 покликане розвивати інформаційне суспільство також здійснювати моніторинг і сфері інформатизації та погоджувати і координувати такі програми і проекти. Розробляти і пропонувати цілі і завдання державної інформаційної політики, інтелектуальної власності та шляхи їх реалізації, брати участь у розробці та виконанні державних програм з питання захисту інформації та кіберзахисту, розроблювати індикатори розвитку інформаційного суспільства. Тож, як бачимо фундамент закладено, але варто звернути увагу, що більшим чином відходячи від тексту документу захист направлений на державні інформаційні ресурси [9]. В свій час, захист інформаційного суверенітету України й українців, під яким розуміється відповідно до Закону України «Про національну програму інформатизації» – здатність держави контролювати та регулювати потік інформації з-за межі держави з метою дотримання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної безпеки лежить, як не дивно не на Мінцифрі, воно лише, згідно Постанови КМУ від 18.09.2019 року за № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації» в редакції на 11.06.2022 наглядає та контролює виконання [9; 10]. На наш погляд, доречніше аби саме Мінцифра, виходячи з досвіду Угорщини, саме забезпечувало інформаційний суверенітет, було гарантом інформаційної безпеки, наприклад шляхом доопрацювання порталу «Дія», який би слугував й інформативним ботом для українців, адже виходячи зокрема й від Основного Закону України – КМУ є основним органом виконавчої влади, тому не вбачаємо нічого протизаконного аби Мінцифра не лише займалася координуванням а й безпосереднім виконанням. На нашу думку, це покращить й без того заплутану систему бюрократизму в Україні, коли один орган ініціює, потім залучає ще десятки для виконання, саме це відбувається на сьогодні, що на нашу думку є однією з причин мінімальності бажаної результативності.

Висновки та рекомендації. Нещодавні події змусили стрепенутися увесь світ, адже військові події на території України довели світовому естеблїшменту, частиною якого є і Угорщина, щодо відносності поняття миру і безпеки та вразливості їх наявної системи безпеки, що у свій час змусило зібратися Військовий комітет ЄС з пропозиціями щодо внесення оновлень до політики безпеки й оборони європейців. Виходячи з того, що Угорщина – це ЄС, стандарти та оновлення ЄС стають автоматично стандартами Угорщини. Варто наголосити на посилення просування технологій та технологічного суверенітету, оскільки це наше майбутнє і цей напрямок є перспективою. Особливо в часи протистояння військовій агресії вони убережуть громадян від загравань, нестабільності щодо поставки джерел та убережуть від включень/виключень таких подач. На сьогоднішній день питання технологічного суверенітету є абсолютно не дослідженим на теренах України, хоча є питанням денним. Законодавство України не містить жодних положень щодо сутності такого напрямку, тай й для наукового поля цей напрямок є абсолютною новизною. Таким чином ми пропонуємо розробку Закону України «Про зони технологічного суверенітету», який надасть відповіді як виробляти, зберігати, розповсюджувати інформацію та уберегти наш інформаційний простір від вірусних фейків, що це за сфери безпеки громадян на власній території, щодо енергетичної незалежності, продовольчої незалежності, гарантованість транспортної зв'язки (логістики), що в свій час знімає питання про необхідність затвердження Закону «Про медіа», що зараз є ще законопроектом. По друге залучення нових і нових інвестицій для підпитки власної економіки являє собою величезну систему, яка за правильної розробки та за відсутності фейків і вірусів факторів забезпечить її державі сталий дохід. Угорщина на протязі десятків років живиться гармонічним розвитком господарської справи. Досвід неперевершеного підходу Угорщини є доречним для України сьогодні, як ніколи раніше. Так, перша є демонстрантом системного підходу, а основне виваженістю рішень щодо здійснення своєї зовнішньої діяльності. Ми вище продемонстрували алгоритми діяльності угорців, які можна використати зараз і нам українцям. Перше, що зробила Угорщина – виділила свої сильні сторони, на яких можна будувати свою зовнішню економіку (та й не тільки) – видобування корисних копалин не їх сильний бік, в силу відсутності останніх на території, проте є можливість пропозиції переробки. Друге, створення законодавчої бази на основі чого діяти та належних умов – це і система податків та стимулів залучення інвестицій, гнучкість режиму праці з фаховою підготовкою фахівців. Третє, підтримка «єдиного курсу», з оновленням держскладу, курс залишається незмінним, що означає стабільність як внутрішнього ринку послуг, так і для зовнішнього. В свою чергу це слугує ще одним фактором, який притягує інвесторів – стабільність.

Список використаних джерел:

1. Андрусенко О. До питання про зовнішні функції сучасної держави. Наукові записки НаУКМА, тематичний випуск «Юридичні науки», 2006. С. 43–46.
2. Security and Defence: Josep Borrell addresses the EU Chiefs of Defence. Вилучено з: https://www.eeas.europa.eu/eeas/security-and-defence-josep-borrell-addresses-eu-chiefs-defence_en. (дата звернення 10.06.2022).
3. Шульга О. Цифровий суверенітет і українське суспільство. Вилучено з: <https://www.nas.gov.ua/EN/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=5970>.
4. Угорська економіка (довідка). Вилучено з: <https://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/219/41/>.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами). Європейська конвенція з прав людини від 11.09.1997 року. № 995_004. Станом на 10.06.2022 року. Вилучено з: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
6. Солодка О. Захист інформаційного простору України в умовах інформаційного суспільства. Вилучено з: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/406>. (Дата звернення 10.06.2022)
7. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах (Закон України) від 05.07.1994 року. № 80/94-ВР. В редакції станом на 10.06.2022. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
8. Угорський закон про захист інформації: модель для регіону. Вилучено з: <https://khpg.org/1070548877>. (Дата звернення 10.06.2022).
9. Питання Міністерства цифрової трансформації (Постанова КМУ) від 18.09.2019 року за № 856. В редакції на 11.06.2022 рік. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#top>.
10. Про національну програму інформатизації (Закон України) від 04.02.1998 року. № 74/98-ВР. В редакції на 11.06.2022 рік. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#top>.